

Rundskriv

Utlendingsdirektoratet

Nr.
G-1/2023

Vår ref
22/1436

Dato
23.01.2023

G-1/2023 – Ikrafttredelse av endringer i utlendingsforskriften § 7-5 a – forlengelse av midlertidig kollektiv beskyttelse for fordrevne fra Ukraina

Justis- og beredskapsdepartementet vedtok 23. januar 2023 endringer i utlendingsforskriften § 7-5 a om midlertidig kollektiv beskyttelse for personer fordrevet fra Ukraina. Endringene innebærer at personer som har fått midlertidig kollektiv beskyttelse etter bestemmelsen får rett til forlenget tillatelse i ett år fra utløpet av førstegangstillatelsen. Endringene trer i kraft straks.

1. Bakgrunn for endringene

Utlendingsloven § 34 har regler om kollektiv beskyttelse i en massefluktsituasjon. Det følger av denne bestemmelsen at Kongen i statsråd kan beslutte at det skal gis kollektiv beskyttelse for en bestemt personkrets/i en bestemt situasjon. Det ble i statsråd 11. mars 2022 besluttet å etablere en slik ordning for personer fordrevet fra Ukraina. Ordningen fremgår av utlendingsforskriften § 7-5 a. Selve ordningen gjelder inntil Kongen i statsråd beslutter at den ikke gjelder lenger.

Det følger av loven at de enkelte oppholdstillatelsene som gis i medhold av ordningen skal ha en varighet på ett år; de første vil følgelig utløpe i mars 2023. Etter loven kan tillatelsene fornyes eller forlenges i inntil tre år fra det tidspunktet utlendingen første gang fikk oppholdstillatelse, forutsatt at ordningen med kollektiv beskyttelse ikke er bortfalt. Forlengelse av tillatelsene kan skje gjennom en beslutning fra myndighetene om at alle tillatelser skal forlenges med en angitt tid eller til en angitt dato.

2. Nærmere om endringene i utlendingsforskriften § 7-5 a – nytt tredje til sjette ledd

Av nytt tredje ledd fremgår det at oppholdstillatelser gitt i medhold av forskriftens § 7-5 a første ledd forlenges for ett år (365 dager) ved de enkelte tillatelsenes utløp. *Retten til forlengelse følger med dette direkte av utlendingsforskriften, og utlendingen trenger ikke fremsette særskilt søknad for å få tillatelsen forlenget.* Utlendingsdirektoratet (UDI) trenger

ikke fatte vedtak om forlengelse i den enkelte sak; tillatelsene forlenges automatisk (og på kollektivt grunnlag) når de utløper.

I nytt fjerde ledd er det lagt inn en sikkerhetsventil for de tilfeller der UDI på tidspunktet for forlengelse er blitt kjent med at det foreligger forhold i saken som kan danne grunnlag for opphør (utlendingsloven § 37) eller tilbakekall (utlendingsloven § 63) av førstegangstillatelsen. UDI kan da nekte forlengelse *etter en konkret vurdering*. Dette kan f.eks. gjelde der utlendingen har oppgitt falsk identitet eller har begått handlinger som tilsier at vedkommende kan ekskluderes fra retten til beskyttelse. Det samme gjelder dersom det generelle vilkåret for oppholdstillatelse i utlendingsloven § 60 femte ledd («utlendingen skal oppholde seg i Norge minst seks måneder i en tillatelsesperiode på ett år») er brutt eller vurderes ikke å være oppfylt for forlengelsesperioden.

I tilfeller som nevnt over vil utlendingen ikke ha *rett* til forlengelse, og det blir opp til UDI å vurdere om det aktuelle forholdet er av en art som tilsier at utlendingen likevel skal få tillatelsen forlenget. Det forutsettes ikke at UDI aktivt skal undersøke om det foreligger slike forhold som nevnt i fjerde ledd i hver enkelt sak, men at det foretas en konkret vurdering i saker der UDI får kunnskap om slike forhold. Når UDI mener at det er grunnlag for å nekte forlengelse i medhold av fjerde ledd skal det fattes et avslagsvedtak. Vedtaket kan påklages.

UDI må i tilfeller som nevnt over vurdere om det skal opprettes sak om tilbakekall (av førstegangstillatelsen) i tillegg til at retten til forlengelse bortfaller. Manglende tilbakekall vil i enkelte tilfeller kunne føre til at utlendingen senere kan påberope seg rettigheter etter utlendingsloven som følger av tillatelsen vedkommende har hatt.

Nytt femte ledd angir unntak fra hovedregelen om rett til forlengelse. Etter femte ledd gjelder retten til forlengelse ikke for personer som på tidspunktet for forlengelse (dvs. ved førstegangstillatelsens utløp) *i tillegg til* midlertidig kollektiv beskyttelse har en gyldig oppholdstillatelse på annet grunnlag i Norge (f.eks. arbeid eller familieinnvandring). Dette gjelder uavhengig av om den andre tillatelsen er ervervet før eller etter at utlendingen fikk midlertidig kollektiv beskyttelse første gang. *Det er den andre tillatelsens gyldighet på tidspunktet for forlengelsen av førstegangens midlertidig kollektiv beskyttelse som er avgjørende.* Det er ikke lagt opp til en vurdering av fremtidig varighet av den andre tillatelsen, status på ubehandlede oppholdssøknader e.l. Bakgrunnen for unntaket er at ordningen med midlertidig kollektiv beskyttelse og de rettigheter som følger av den bør forbeholdes personer som ikke har annet grunnlag for opphold i Norge. Når en tillatelse ikke kan forlenges på grunn av forhold nevnt i femte ledd, skal det fattes et avslagsvedtak. Vedtaket kan påklages.

Nytt sjettede ledd slår fast at *retten til forlengelse* etter tredje ledd ikke gjelder dersom ordningen med midlertidig kollektiv beskyttelse for personer fordrevet fra Ukraina avvikles før utløpet av tillatelsen. Dette gjelder uavhengig av forskriften her, men er tatt inn av hensyn til størst mulig tydelighet overfor personkretsen som kan bli berørt. Førstegangstillatelsen vil imidlertid fortsatt gjelde i hele perioden den er utstedt for, uavhengig av om ordningen som sådan avvikles før utløpsdatoen eller ikke. Dersom utlendingen ikke kan få forlenget midlertidig kollektiv beskyttelse på grunn av forhold nevnt i sjettede ledd, fattes det ikke særskilt vedtak om dette. Utlendingen varsles om manglende forlengelse på en egnet måte.

Det bemerkes for øvrig at den enkeltes oppholdskort må fornyes når oppholdstillatelsen forlenges. Det er ikke gjort endringer i regelverket knyttet til utstedelse og fornyelse av oppholdskort; kortene fornyes derfor etter gjeldende regelverk og de rutiner som UDI til

enhver tid beslutter. Utlendingen trenger som utgangspunkt ikke å foreta seg noe for å få oppholdskortet fornyet. Unntak fra dette er aktuelt dersom det ikke tidligere er opptatt biometri eller signatur fra utlendingen.

Nina E. D. Mørk e.f.
avdelingsdirektør

Heidi Bonvik
departementsrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur

Vedlegg:
Endringsforskrift

Kopi:
Politidirektoratet
Politiets utlendingsenhet
Utlendingsnemnda
Arbeids- og inkluderingsdepartementet
Utenriksdepartementet